

Keskkonnaamet

Looduskaitse planeerimise osakond

Lp Nele Saluveer

Nele.Saluveer@keskkonnaamet.ee

Lp Kaie Eha

Kaie.Eha@keskkonnaamet.ee

Meie: 18.11.2021 nr 2021/114

MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Seltsi ettepanekud Matsalu rahvusparki kaitse-eeskirja eelnõule

Väinamere läänepoolne/idapoolne SKV

- Kumari laiust lõunas asuva Kumari lee piirkonnas toimub hilissügisel oktoober-november ja varakevadel aprill-mai siiapüük (kaardil märgitud viirutatud alana).
- Lisaks tuleks ette näha kooskõlastuseta liikumise võimalus läbi läänepoolse SKV. Küsimusi tekitab, kuidas üldse tagatakse see liikumise piirang keset merd? Kus asuvad laevateed? Miks teha mingit piirangut, kui seda nagunii keegi kontrollida ei ole võimeline?
- Kaardile on märgitud ka kastmõrdade asukohad (peamiselt Väinamere idapoolses SKVs), kuid millest osa jäävad siiski ka planeeritava Väinamere läänepoolse SKV piirile. Seetõttu tuleks SKV piiri veidi nihutada, et traditsioonilisi püügikohti oleks endiselt võimalik kasutada.
- Väinamere idapoolne SKV piir peaks jooksuma selliselt, et kaardil märgitud viirutatud ala jääks SKV'st välja (kehtima jääks tänase Väinamere vabavee SKV ja Matsalu lahe vabavee SKV piir).

Topu lahe SKV, Saarte SKV

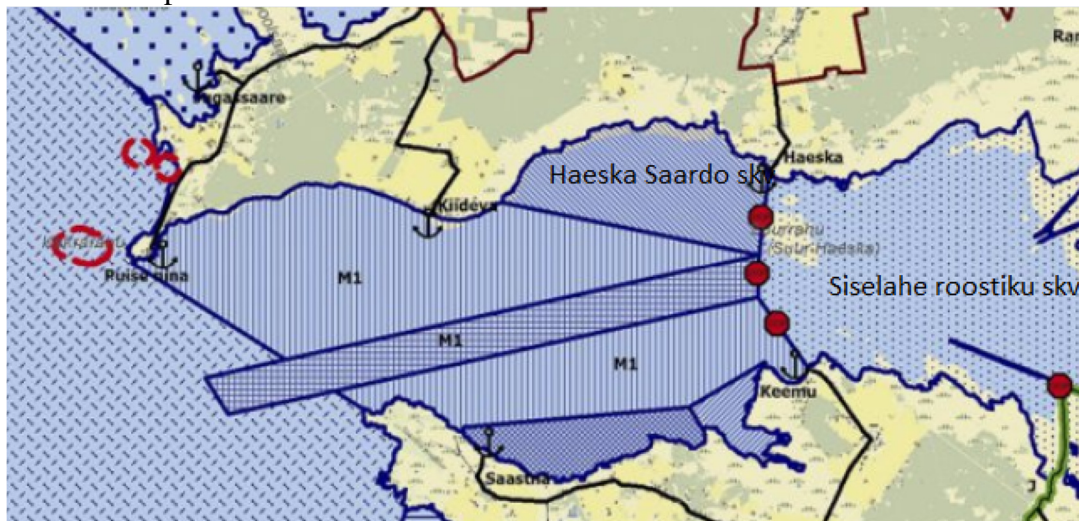
- Kaardil märgitud viirutatud osas toimub 80% Topu piirkonna kalapüügist. Planeeritav Topu lahe SKV liikumispiirang 01.03-30.06 tähendab ka seda, et ajaks, mil liikumine on lubatud, on püügihooaeg seal juba läbi.
- Nii Topu lahe SKV kui ka Saarte SKV viirutatud osad peaksid kutseliste kalurite lõkspüünistele ja nakkevõrkudele lahti jääma aastaringselt.
- Alates 15. augustist võiks Saarte SKV viirutatud jääda kehtima senine regulatsioon.

Topi lahe SKV

- Senine piir Väinamere vabavee SKV ja Topi lahe SKV vahel peaks jääma kehtima, kuna soovitud SKV suurendamise alasse jäävad ääremõrrakohad (kaardil märgitud viirutatuna).

Tänane Haeska-Saardo rannikuvee SKV

- LRS toetab kehtivat eeskirja, mis lubab kuni 90 harrastuskalastajal püüda Matsalu lahe M1 piirkonnas.

- Kindlasti ei toeta harrastuskalastajate lubamist Haeska-Saardo SKV-sse. Harrastuskalastajate puudulikud teadmised püüniste märkidest ja hoolimatu suhtumine nendesse on tinginud sagenenud püüniste vigastamise senises M1 harrastuspüügi piirkonnas. Senise, mõõdult väiksema Haeska-Saardo sihtkaitsevööndi avamine harrastuspüügiks suurendab püüniste vigastuste arvu veelgi. Allpool oleval pildil on kujutatud püünised aastal 2020 Haeska-Saardo sihtkaitsevööndis. Kollane värv tähistab nakkevõrke ja punane lõkspüüniseid. Sarnane olukord on sihtkaitsevööndis igal sügisel. Võimalike harrastuspüüdjate lisandumine Haeska-Saardo SKV-sse suurendab lõhutud püüniste arvu kindlasti.

Sügiseti siirdub põhiline harrastuspüügi kala haug madalasse kaldalähedasse vette, kus peatuvad ka rändelinnud. Haugidele järgnevad harrastuskalastajad, kes saavad linnuvaatlejate vaatlusseadmete vaatevälja, kus häälekas kirglik spinninguviibutamine linde peletab. Oleme sellist käitumist näinud M1 piirkonnas.

Matsalu Rahvusparki veealal kehtib kiirusepiirang 15 sõlme. Kohalikud kalurid näevad sageli hoolimatut suhtumist kehtivasse kiirusepiirangusse. Samuti oleme teadlikud Keskkonnainspeksiooni võimetusest mõõta kiirust veel. Pidev ja kontrollimatu kiiruspiirangu eiramine on lisanduv oht kohalike kalurite püünistele ja oluline häiring linnustikule.

Matsalu Rahvuspark on üle-maailmselt tuntud ja kõrgelt hinnatud linnuvaatluspiirkond. Aastakümnete jooksul on kohalikud rannakalurid ja turismiteenuste pakkujad kujundanud oma tegevused lähtudes kehtivast kaitse-eeskirjast. Piirkonnas peatuvad ja piirkonda külastavad loodusturistid on rannakaluritele oluline sihtgrupp, kellele realiseeritakse saaki otse või läbi piirkonna majutus- ja turismiettevõtete müües. Kohalike rannakalurite poolt turistidele realiseeritud maht on keskmiselt 15-20% püütud saagist.

Arvestades linde häirivat tegevust kuni 90 harrastuskalastaja poolt, oleme veendunud, et linnuturistide arv hakkab vähenema, millega kaasneb rannakaluritele olulise turustuskanali hääbumine.

Palume eelnõu koostajatel arvestada Matsalu Rahvusparki kehtiva kaitsekorralduskava kirjet kohalikust kalapüügist ja kauaaegselt kujunenud piirkonna eripärast, kohalike kalurite kohandumisest sellega ning mitte lubada harrastuskalastajaid Haeska-Saardo sihtkaitsevööndisse või muuta sihtkaitsevöönd piiranguvööndiks.

Sibula sonni SKV

- Eelnõus toodud punktid kantuna Maaameti Merekaardi ortofotole

- Eelnõus nimetatud Sibula Sonn oma traditsioonilistes piirides on taimestiku tõttu püügikõlbmatu ala. Senise traditsioonilise kalapüügi kogemuse põhjal on eelnõus toodud alal kalapüük taimestiku ja madala veetaseme tõttu võimatu.
- Kalapüügi suunamine rannaalale või ranna lähedale suurendab lindude häirimist. Linnud toituvad ja pesitsevad lahe ranna madalaveelistel aladel mitte avavee alal.
- Traditsioonilise väikesemahulise rannapüügi suunamine piirides, millest ca 40% on kalapüügiks kõlbmatu (madal veetase, taimestik) on vastuolus kaitsekorralduskava eesmärgi kultuuripärandi kalapüügiga seotu säilimisest.
- Ääremõrra püügile lubamine alates 11. maist - tegelikus elus seda aega kasutada ei saa, kuna sooja vee tõttu täitub mõrd kiiresti vetikaga ning muutub püügiks kõlbmatuks. Mõrrapüüki saab teha ainult sügiskuudel.

Hüljeste kaitseks kasutavad rannakalurid hülgekindlaid mõrdasid.

Lisaks on läbi toetuste investeeritud püünistesse. Kui kaob ära võimalus püüniseid kasutada, siis ei ole võimalik täita ka toetuse kasutamise tingimusi, mis võib kaluritele kaasa tuua täiendavaid sanktsioone või tagasinõudeid.

Kalurid on seisukohal, et kasutades aeglaseid aluseid Matssalu rahvuspargi alal liikumiseks ning püügivahendite kontrollimiseks lühikese aja jooksul, paar korda nädalas, ei avalda nad olulist häirivat mõju rahvuspargi liikidele. Küll aga avaldavad harrastajad oluliselt suuremat häirivat mõju linnustikule, kuna viibivad veealal terve päeva ning sageli päevade kaupa.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Taavi Suitsberg
MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Selts
juhatuse esimees